

DOSSIER D'ACTIVITATS DE RECUPERACIÓ

DE CC. NATURALS 1r ESO Setembre 2017

NOM: ..... 1r ESO ..... (Tan sols B o D)

Instruccions

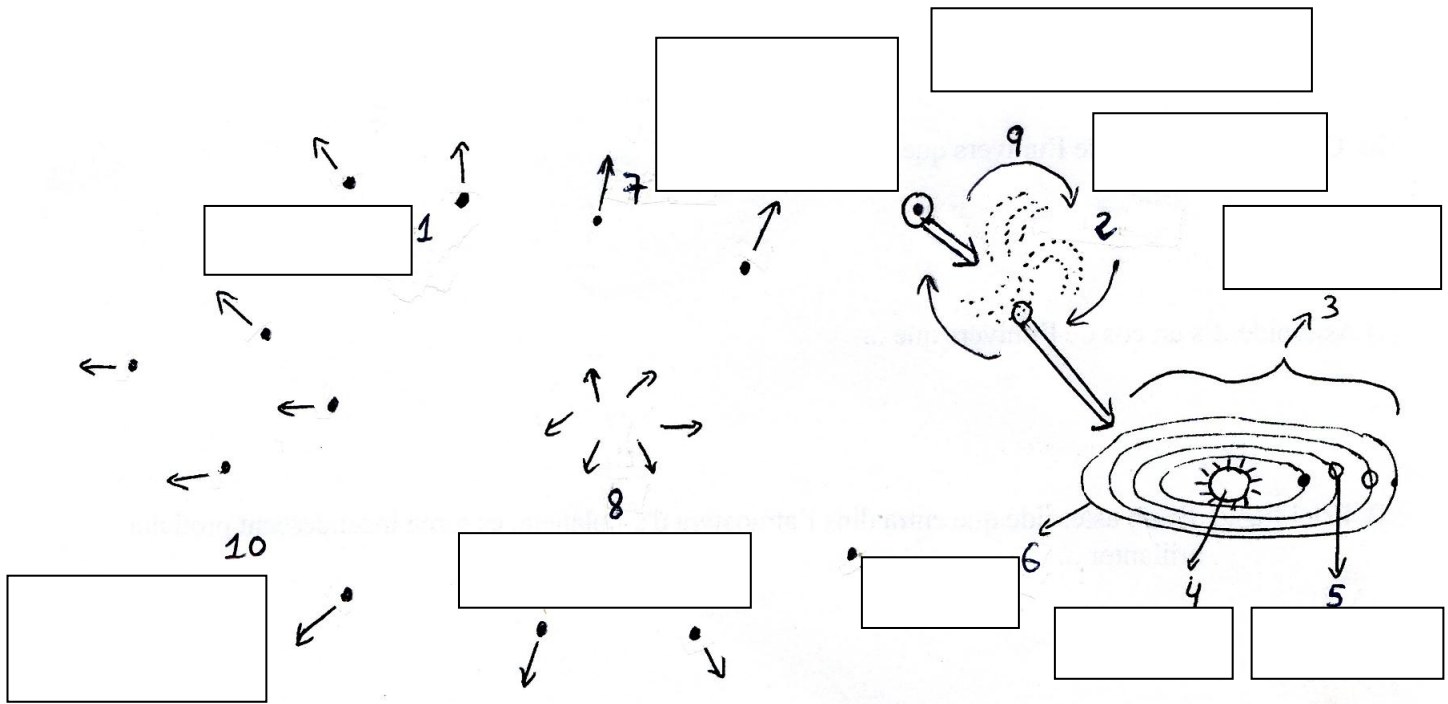
Els alumnes que heu suspès la matèria heu de fer totes les activitats d'aquest dossier per preparar l'examen de recuperació del setembre.

Aquest dossier s'ha elaborat a partir d'una selecció de les preguntes més importants dels exàmens parcials que vosaltres heu anat fent al llarg del curs.

No us cal el llibre de text per contestar aquestes preguntes, tan sols les fitxes de treball de cada tema que el professor us ha anat lliurant al llarg del curs.

Les preguntes de l'examen de recuperació sortiran a partir d'aquestes mateixes activitats del dossier.

1 Poseu els noms al següent dibuix esquemàtic de l'univers:

2 Expliqueu que és l'univers.

3 Relacioneu les dues columnes amb fletxes segons el seu significat:

a) Galàxia	Desprèn energia en forma de llum i calor degut a les reaccions atòmiques que es produeixen al seu interior.
b) Estrella	No produeix llum pròpia i gira al voltant d'una estrella.
c) Planeta	Està formada per milions d'estrelles i planetes que es mouen junts per l'espai.

4 a) El nostre Sol s'apagarà algun dia? Justifica la resposta.

b) Quan això passi en afectarà d'alguna manera?

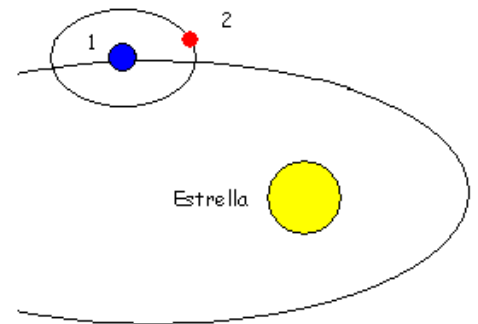
5 Per quin motiu creuen els científics que es van extingir els dinosaures?

6 Fixeu-vos en el següent dibuix i responeu les preguntes:

a) Quin és el satèl·lit i quin el planeta?

1 =

2 =

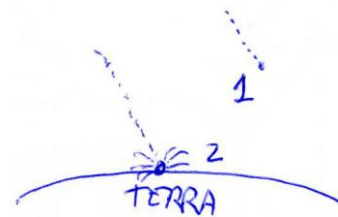
b) Quines diferències hi ha entre els planetes i els satèl·lits?

7 Fixeu-vos en el següent dibuix i responeu les preguntes:

c) Quin és un estel fugaç i quin un meteorit?

1 =

2 =

d) Quines diferències existeixen entre els meteorits i els estels fugaos)?

8 Mireu fixament la pissarra de l'aula i digueu si s'està movent. Justifiqueu la resposta.

9 Contesteu cert o fals (C o F) a les següents frases sobre les normes de treball al laboratori:

..... Els alumnes poden entrar al laboratori tan sols si estan acompanyats d'un professor/a.

..... Els alumnes poden deixar les motxilles i abrics al costat dels seus peus, sota les taules.

..... Els alumnes treballaran en grups de 4 persones i compartiran els materials per fer les pràctiques.

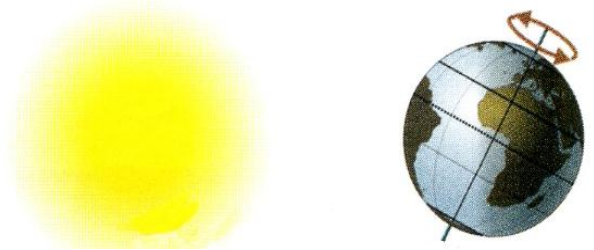
..... Un alumne/a de cada grup anirà a recollir el material lliurat pel professor/a.

..... Els alumnes que juguin o es barallin i trenquin algun material l'hauran de pagar.

10 Digueu si les següents frases sobre les condicions que s'han de produir per a que hi hagi vida en un planeta són certes o falses?

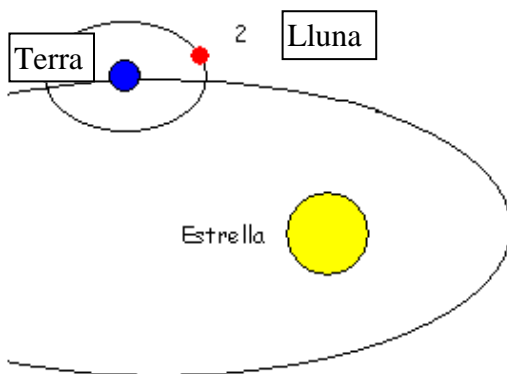
- .... Cal una distància adequada del planeta a l'estrella central.
- .... Cal que tingui aigua congelada o gasosa.
- .... Cal que el planeta sigui molt gran.
- .... Cal que tingui una mida adequada per a que tingui suficient força de gravetat.
- .... Si és molt petit no podrà tenir atmosfera.

11 Fixeu-vos en el dibuix esquemàtic sobre el moviment de rotació i de translació de la Terra i responeu les següents preguntes:

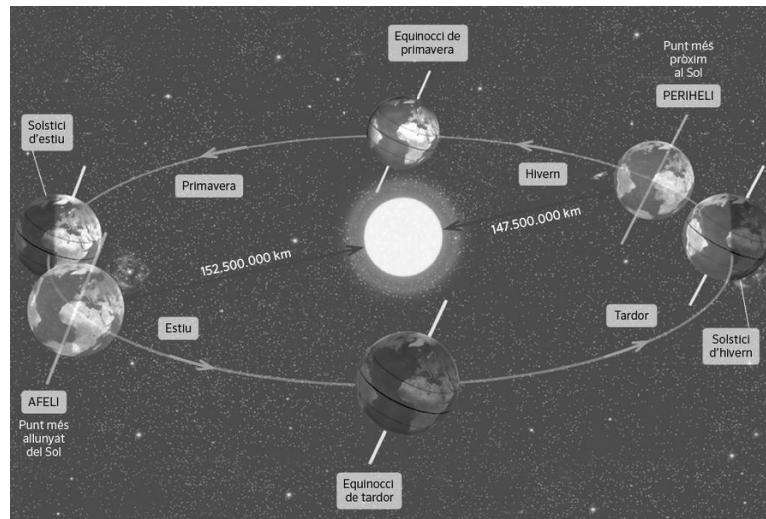

- a) Com gira la Terra sobre si mateixa?
- b) Quant de temps triga la Terra a realitzar el seu moviment de rotació sobre el seu eix?
- c) A que dona lloc aquest moviment de rotació de la Terra?

12 Fixeu-vos en el dibuix i expliqueu perquè la Lluna és un satèl·lit?

13 La Terra gira al voltant del Sol seguint una òrbita el·líptica tal com s'aprecia en el següent dibuix esquemàtic.

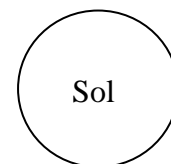
- a) Com es diu aquest moviment?
- b) Quant de temps triga la Terra a realitzar-lo?
- c) El Sol està al mig de l'òrbita el·líptica? Justifica la resposta.
- d) A que dóna lloc aquest moviment de la Terra?

14 a) En quina fase es troba la Lluna de la imatge?

- b) Com influeix o afecta la Lluna a la Terra?
Pista: al Mediterrani no ho podem veure però a l'Atlàntic sí.

15 a) Dibuixeu la Lluna per a que sigui un eclipsi de Sol.

- b) Expliqueu dues maneres segures d'observar un eclipsi de Sol.

- c) Expliqueu dues maneres incorrectes d'observar un eclipsi de Sol.

16 Explica que és l'atmosfera.

17 Contesta Sí o No aquestes preguntes relacionades amb les funcions de l'atmosfera:

- ..... L'atmosfera ens protegeix dels meteorits que arriben a la Terra procedents de l'univers?
- ..... L'atmosfera fa que els peixos puguin nedar al mar?
- ..... L'atmosfera refreda la Terra?
- ..... L'atmosfera conté els gasos necessaris pels éssers vius (oxigen i CO₂)?
- ..... L'atmosfera reté part de la calor que desprèn la Terra cap a l'espai?

18 Relaciona amb fletxes quines substàncies de la llista sí que són components de l'atmosfera:

Oxigen

Bacteris

Gas butà

Pol·len

Sorra

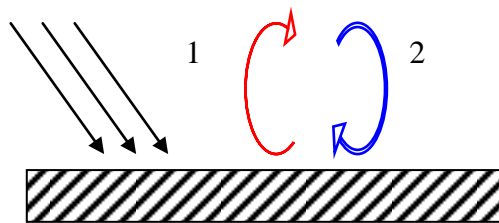
L'aigua del mar

CO₂

Un peix

Sí és un component de l'atmosfera

19 a) Fixa't en aquest dibuix senzill d'un corrent convectiu d'aire i digues quin és l'aire calent i quin l'aire fred.

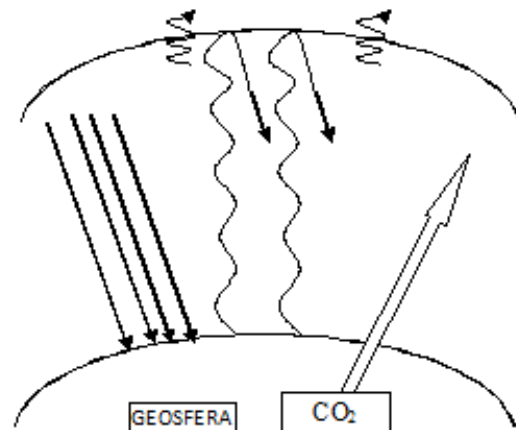

b) Per què l'aire calent té tendència a pujar?

20 Un dels problemes de contaminació de l'atmosfera és l'efecte hivernacle. Observa el gràfic i respon les següents preguntes:

a) Quina és la causa de l'efecte hivernacle?

b) Digues dues conseqüències de l'augment de temperatura de la Terra per l'efecte hivernacle.

21 Completa la frase:

La hidrosfera és la capa de ..... que cobreix les tres quartes parts de la Terra?

22 Relaciona amb fletxes les dues columnes de paraules:

Estat sòlid (aigua congelada)

Estat líquid

Estat gasós

Oceans

Neu

Rius

Mars

Núvols

Calamars (=pedra)

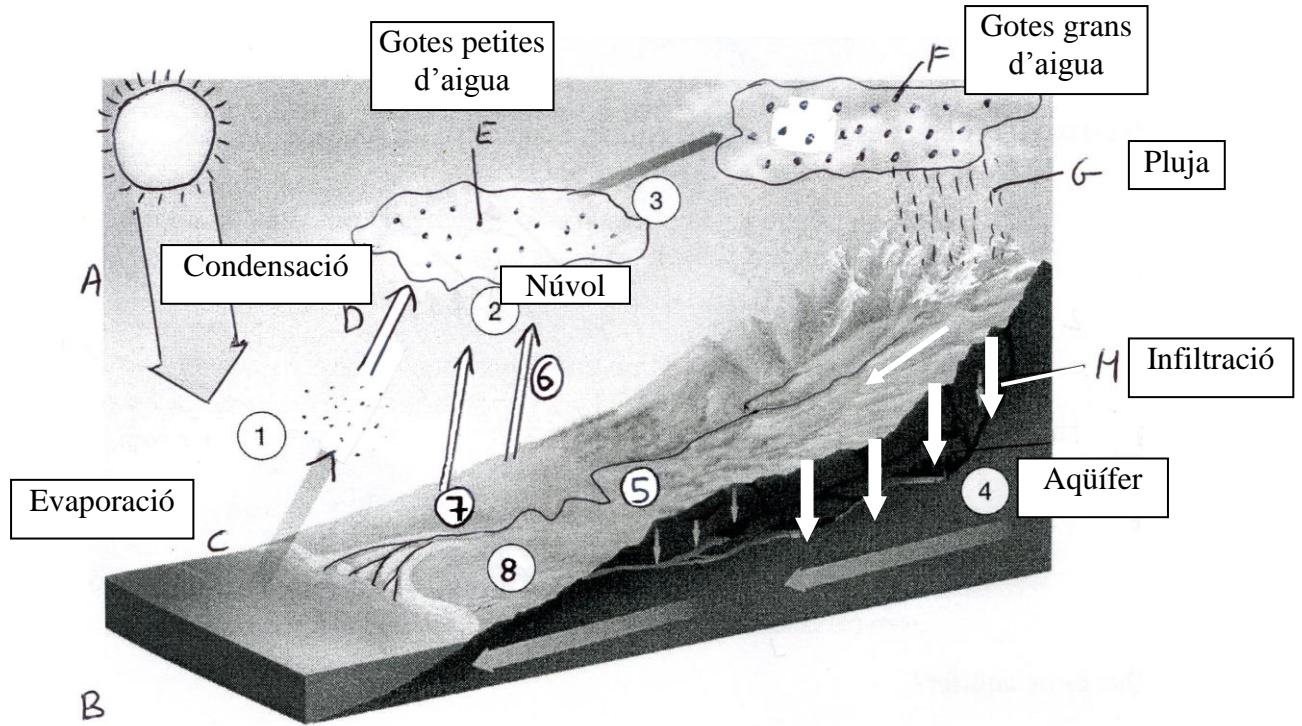
Pantans i llacs

Vapor d'aigua

Aqüífer (aigua subterrània)

Gel dels pols de la Terra

23 a) Fixeu-vos en el dibuix del cicle de l'aigua i contesteu les següents preguntes:

b) **Fixeu-vos en el dibuix.** Qui li dona l'energia al cicle de l'aigua per a que l'aigua circuli?

c) **Fixeu-vos en el dibuix.** De què estan formats els núvols?

d) **Fixeu-vos en el dibuix.** Després de ploure l'aigua que cau al terra cap a on pot anar?

24 Indiqueu dues mesures per estalviar aigua a la cuina d'un pis i dues de diferents pel bany.

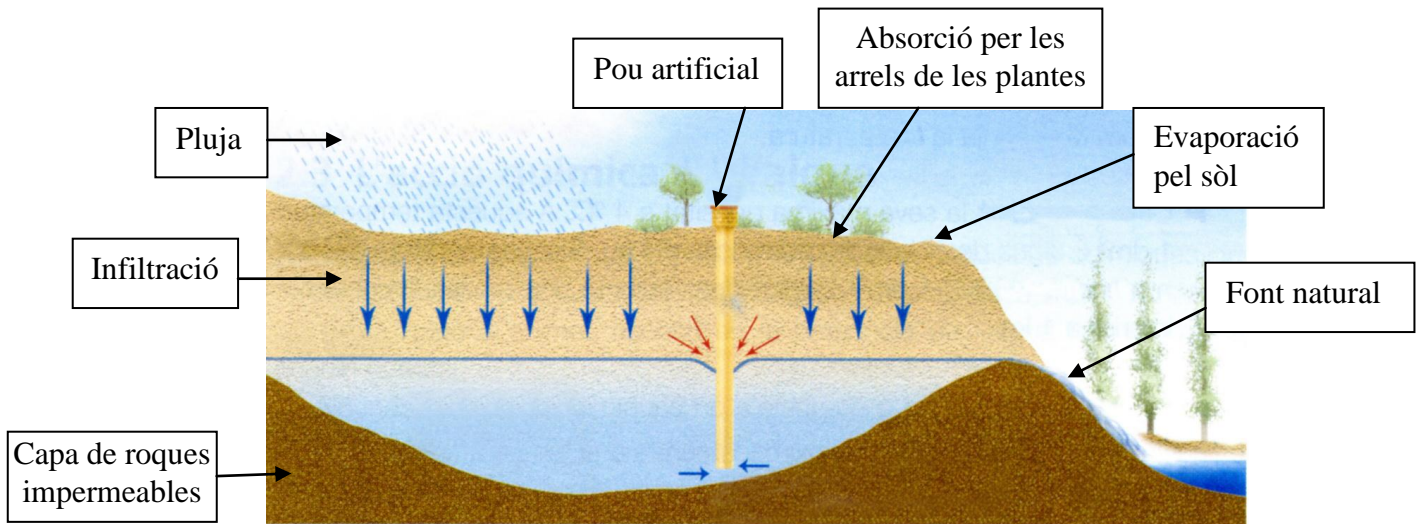
Cuina	
Bany	

25 Respon C o F a les següents frases:

- ..... Les persones poden beure l'aigua potable.
- ..... L'aigua potable surt de les depuradores.
- ..... L'aigua depurada es pot beure.
- ..... Les plantes potabilitzadores i depuradores estan a prop dels rius i de les ciutats.
- ..... L'aigua depurada es fa servir per cuinar i per fer el biberó dels nadons.

26 **Fixeu-vos en el dibuix esquemàtic** d'un aqüífer i contesteu les següents preguntes:

- Fixeu-vos en el dibuix.** D'on prové l'aigua dels aqüífers?
- Fixeu-vos en el dibuix.** Perquè l'aigua que s'infiltra al sòl no continua infiltrant-se i queda retinguda?
- Fixeu-vos en el dibuix.** Per on surt l'aigua dels aqüífers (de quatre maneres diferents)?

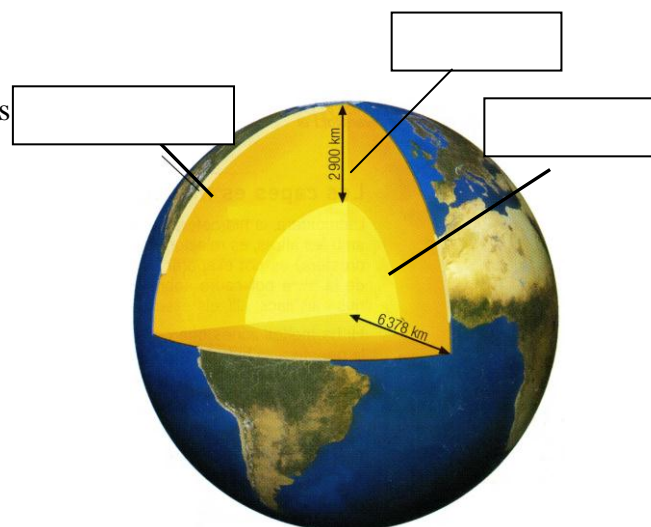
27 Completa la definició de geosfera:

És la capa de la Terra que està composta per ...

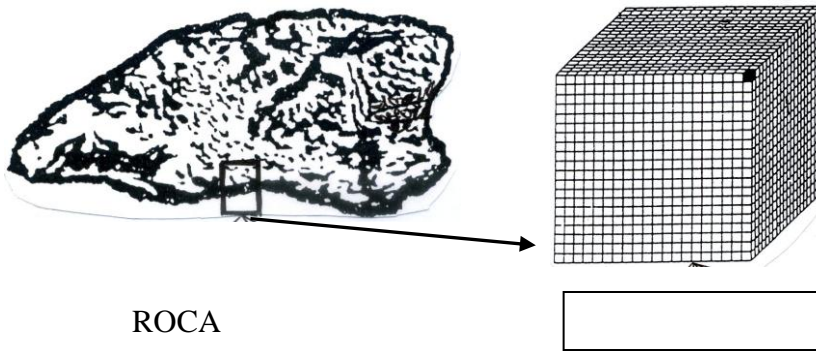
28 Si fem un tall transversal a la geosfera, veurem tres capes

a) Posa el nom de les tres capes en el dibuix del costat.

b) De quin material està composta la capa del mig?

29 Fixa't en els següents dibuixos esquemàtics i digues de que estan formades les roques.

30 a) Relacioneu amb fletxes els conceptes amb les definicions corresponents:

Roca

És una disposició dels àtoms del mineral en l'espai de forma ordenada seguint un model geomètric

Mineral

Són substàncies naturals formades per dos o més tipus de minerals.

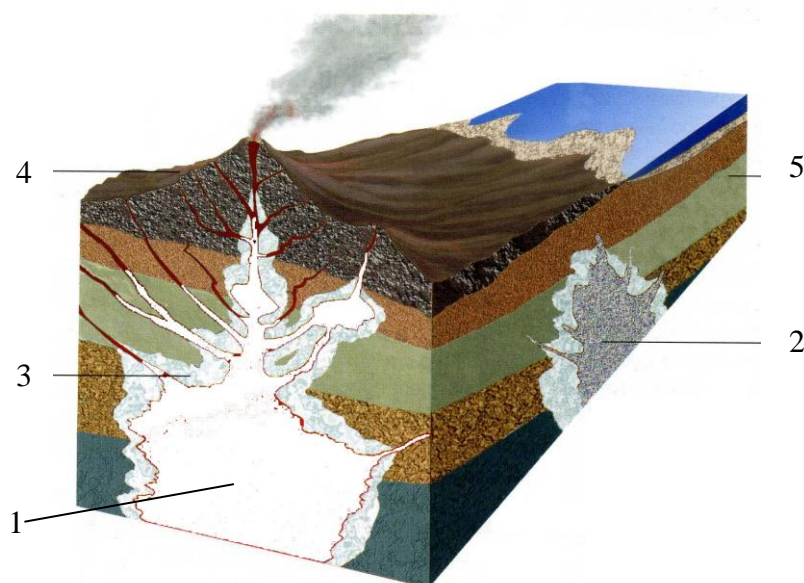
Estructura cristal·lina

Són substàncies naturals, inorgàniques, sòlides, amb estructura cristal·lina i químicament pures.

b) Diguen dos exemples de minerals

31 Per a que serveixen les propietats dels minerals?

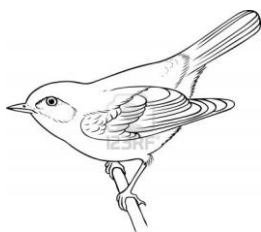
32 Poseu els noms dels tipus de roques que existeixen:

33 Relacioneu les dues columnes referides als tipus de roques:

Roques magmàtiques	Són aquelles que es formen per acumulació de sediments al fons de les valls, llacs o mars.
Roques sedimentàries	Són aquelles que es formen quan el magma de l'interior de la Terra es refreda i es solidifica.
Roques metamòrfiques	Són aquelles que es formen quan una temperatura alta i/o pressió forta modifiquen una roca que ja existia.

34 Fixeu-vos en aquest ésser viu i digueu si són certes o falses les següents característiques dels éssers vius:

- a) .... Tots els éssers vius es mouen i respiren.
- b) .... Els éssers vius no es relacionen amb el medi ambient.
- c) .... Tots els éssers vius agafen matèria del medi ambient per fer la nutrició.
- d) .... Tots els éssers vius estan formats per cèl·lules.
- e) .... La majoria d'éssers vius no es reproduïxen.

35 Relacioneu les dues columnes referides a les funcions dels éssers vius:

Funció de nutrició	Serveix per agafar els estímuls del medi ambient i elaboren una resposta adequada.
Funció de reproducció	Serveix per agafar energia i matèria del medi ambient per créixer i per mantenir-se vius.
Funció de relació	Serveix per produir nous individus.

36 a) Expliqueu que és una cèl·lula.

b) Feu aquí al costat un dibuix senzill d'una cèl·lula eucariota i indiqueu les tres parts que té.

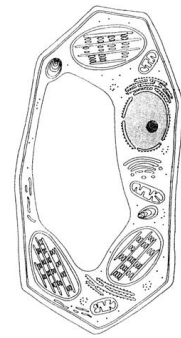
37 Relacioneu les dues columnes referides a les funcions de les parts d'una cèl·lula:

Citoplasma	Regula l'entrada i sortida de substàncies en al cèl·lula. Conté els orgànuls cel·lulars i és on es realitzen les reaccions bioquímiques.
Membrana	Conté el material genètic (= ADN) que conté la informació sobre com és i com funciona la cèl·lula.
Nucli	Separa l'interior de la cèl·lula de l'exterior.

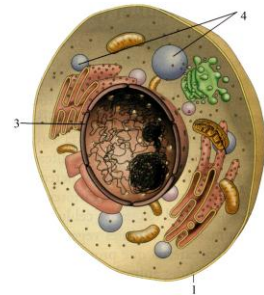
38 Traceu fletxes que relacionin els conceptes de la columna de l'esquerra i els tipus de cèl·lules de la dreta.

- Tenen forma més o menys polièdrica.
- Tenen centrosoma per fer la divisió cel·lular.
- El nucli està en posició lateral.
- Tenen cloroplasts per fer la fotosíntesi.
- Tenen paret cel·lular gruixuda i està composta per cel·lulosa.
- Tenen forma més o menys cilíndrica o allargada.

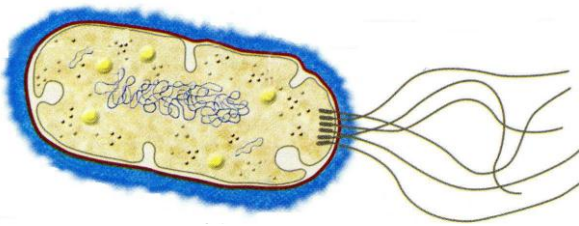
Cèl·lula vegetal

Cèl·lula animal

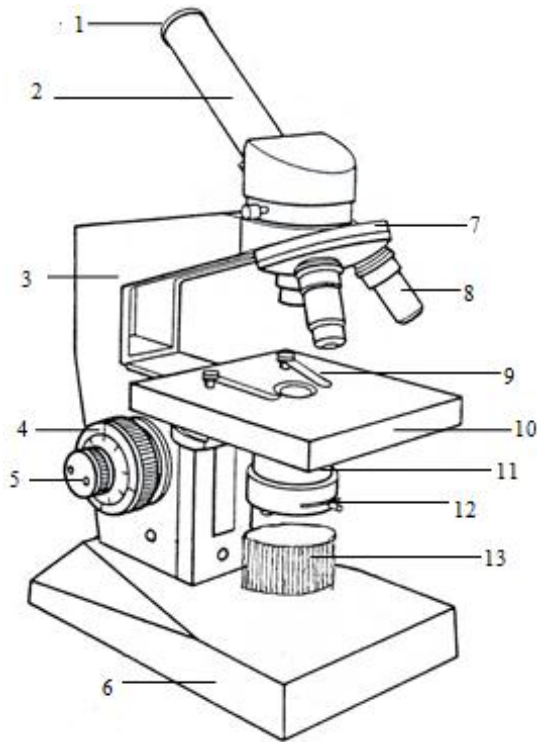
39 La cèl·lula de sota és procariota o eucariota? Justifica la resposta.

40 Digues si les següents frases sobre les condicions ha de complir un planeta per a que sigui possible la vida, són certes o falses.

- ... El més important per a que hi hagi vida en un planeta és que estigui a prop del Sol.
- ... Si un planeta no té atmosfera no hi pot haver vida ja que no es pot respirar.
- ... En els planetes petits no hi pot haver vida perquè no poden tenir atmosfera.
- ... No cal que l'aigua sigui líquida per a que hi hagi vida en un planeta, també pot ser sòlida o gasosa.
- ... Els planetes han d'estar a una distància adequada del Sol per a que l'aigua sigui líquida.
- ... Si un planeta està lluny del Sol l'aigua estarà congelada.
- ... La mida d'un planeta no influeix per si té o no vida.
- ... La distància d'un planeta al Sol és important per a que hi hagi vida.
- ... La vida es possible en un planeta tan sols si té atmosfera i aigua líquida.
- ... Si un planeta està prop del Sol l'aigua estarà gasosa i es podrà viure.

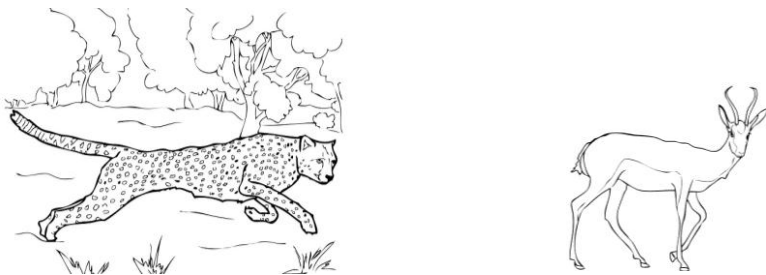
41 Poseu el nom a les parts del microscopi òptic.

42 Relacioneu les dues columnes referides a La funció de relació dels éssers vius.

a) Funció de relació.	Parts del cos dels éssers vius que capten els estímuls del medi ambient o procedents de l'interior del seu cos.
b) Receptors.	Canvis del medi ambient que són detectats pels receptors dels éssers vius.
c) Efectors.	És el procés pel qual els éssers vius capten els estímuls del medi ambient i elaboren una resposta adequada.
d) Estímul.	Parts del cos dels éssers vius que realitzen les respostes.

43 Observa la imatge adjunta de l'atac d'un guepard a una gasela i omple la següent graella:

Ésser viu	Estímul captat	Tipus d'estímul *	Receptors utilitzats	Resposta realitzada	Tipus de resposta *	Efectors utilitzats
Guepard						
Gasela						

* Extern o intern

* Activa o passiva